

HUMAN RIGHTS WATCH

350 Fifth Ave, 34th Floor
New York, NY 10118
Phone: 212.290.4700
Fax: 212.736.1300
hrwnyc@hrw.org

MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA DIVISION

Sarah Leah Whitson
Executive Director
Joe Stork
Deputy Director
Fadi al-Qadi
Regional Advocate
Eric Goldstein
Research Director
Hania Mufti
London Office Director
Lucy Mair
Researcher
Hadi Ghaemi
Researcher
Christoph Wilcke
Researcher
Nadim Houry
Researcher
Tarek Radwan
Assef Ashraf
Associates

ADVISORY COMMITTEE

Shibley Telhami
Chair
Kathleen Peratis
Bruce Rabb
Vice Chair
Amal Abdel Hadi
Lisa Anderson
Stephen Apkon
Shaul Bakhash
M. Cherif Bassiouni
Martin Blumenthal
Nathan Brown
Paul Chevigny
Helena Cobban
Hassan Elmasry
Edith Everett
Mansour Farhang
Christopher E. George
Salah al-Hejailan
Rita E. Hauser
Robert James
Edy Kaufman
Marina Pinto Kaufman
Samir Khalaf
Ann M. Lesch
Robert Malley
Stephen P. Marks
Rolando Matalon
Philip Mattar
Habib Nassar
Sheila Nemazee
Nader Mousavizadeh
Trevor Pears
Jean-Francois Seznec
Charles Shamas
Gary G. Sick
Mustapha Tili
Napoleon B. Williams, Jr.
James J. Zogby

HUMAN RIGHTS WATCH

Kenneth Roth
Executive Director
Michele Alexander
Development & Outreach Director
Carroll Bogert
Associate Director
Peggy Hicks
Global Advocacy Director
Iain Levine
Program Director
Dinah PoKempner
General Counsel
James Ross
Senior Legal Advisor
Joe Saunders
Deputy Program Director
Wildor Tayler
Legal and Policy Director
Joanna Weschler
UN Advocacy Director
Jane Olson
Chair, Board of Directors

לפרסום מייד

ישראל: חקירת התקרית בחוף עזה מתעלמת מראיות התחקיר הפנימי של צה"ל אינו תחליף לחקירה בלתי-תלויה

(ירושלים, 20 ביוני 2006) – החקירה שמנהל צה"ל בעניין הפיצוץ בחוף עזה שגרם למותם של שמונה אזרחים פלשתינאים ולעשרות פצועים לוקה בחסר מכיוון שאינה מביאה בחשבון ראיות חשובות, כך מסר היום ארגון Human Rights Watch. תחקירני ארגון Human Rights Watch נפגשו אתמול עם האלוף מאיר כליפי, שעמד בראש החקירה הפנימית של צה"ל, כדי לדון בממצאי החקירה. לאחר הפגישה חזר ארגון Human Rights Watch על קריאתו לקיום חקירה בלתי-תלויה של התקרית הקטלנית.

בפגישה התברר כי מסקנת צה"ל שאינה אחראי למותם של האזרחים בחוף עזה התבססה באופן בלעדי על מידע שנאסף על ידי צה"ל, בהתעלמות מכל הראיות שנאספו על ידי מקורות אחרים. חקירת צה"ל התמקדה במודלים מתמטיים, שנטען כי הם מוכיחים "היעדר אפשרות סטטיסטית" שפגז שנורה על ידי תותחים של צה"ל הוא האחראי להרג האזרחים. מידת המהימנות של מסקנה כזו חייבת להיבדק על ידי מומחים בלתי-תלויים שתינתן להם גישה לנתונים שעליהם מבוססת המסקנה.

"קשה לקרוא לחקירה שמסרבת לבחון ראיות סותרות חקירה אמינה", אמר מארק גרלאסקו, אנליסט צבאי בכיר בארגון Human Rights Watch. "גישת החקירה העצמית של צה"ל מבליטה את הצורך בקיום חקירה בינלאומית, בלתי-תלויה."

כליפי אמר לנציגי ארגון Human Rights Watch שלפולשתינאים "אין בעיה לשקר", ושבמסגרת החקירה צה"ל מתייחס בביטול למידע שנאסף ממקורות מידע פלשתיניים. למחרת התקרית ביקש צה"ל ממשרד הקישור הבטחוני הפלשתיני למסור ראיות לצורך בדיקות מעבדה, אולם מאוחר יותר דחה את הראיות שנמסרו, שכללו רסיסים של פגז 155 מ"מ, הן חדשים והן ישנים, וכן חול שנלקח מחוף הים וממכתש הפגיעה. כשהוצע לאלוף לקבל ראיות שנאספו באופן אישי בעזה על ידי תחקירני Human Rights Watch, האלוף הטיל ספק בראיות או סירב לקבל אותן.

צה"ל גם פטר כ"חסרות חשיבות" ראיות שנאספו על ידי תחקירני Human Rights Watch ומצביעות על פגם בלוח הזמנים של השתלשלות האירועים סביב התקרית הקטלנית. זאת, על אף שצה"ל טען מלכתחילה שלוח הזמנים של התקרית הוא הגורם החשוב ביותר שמסיר מצה"ל את האחריות. לטענת צה"ל, שמונת האזרחים נהרגו אחרי שהפגזת צה"ל הסתיימה, בשעה 4:50 אחה"צ ב-9 ביוני 2006.

עם זאת, ראיות שנאספו בשטח על ידי תחקירני Human Rights Watch ועל ידי מספר גדול של עיתונאים בלתי-תלויים שפועלים בעזה, מצביעות על כך שהאזרחים נהרגו בתוך פרק הזמן שבו התרחשה ההפגזה. ראיות אלה כוללות רישומי מחשב של בית החולים, שמתעדים טיפול שניתן לילדים שנפצעו בחוף בשעה 5:12 אחה"צ, וכן רישומים בכתב-יד מיומן בית החולים, שלפיהם

במהלך הפגישה אתמול אישר האלוף כליפי שצה"ל בדק רסיס אחד, שהוצא מגופו של אחד משלושת הפצועים הפלשתינאים שהועברו לישראל, ושמצאי הבדיקה מראים שהרסיס עשוי מסגסוגת מתכות שאכן משמשת לתחמושת, אולם לא של פגז 155 מ"מ. הוא הודיע שאין בכוונת צה"ל להוציא רסיסים מגופם של הפצועים הפלשתינים האחרים. לעומת זאת, בדיווח חדשות ששודר אמש נסתרה הגרסה הזו ודווח שצה"ל אכן הוציא ובדק שני רסיסים נוספים מאחד הפצועים האחרים, וגילה שהם קרוב לוודאי רסיסים של פגז 155 מ"מ. דוברת צה"ל אישרה היום שאכן הוצא ונבדק רסיס אחד נוסף, אך טענה שטרם התקבלו תוצאות בדיקות המעבדה.

כליפי התייחס בביטול גם לרסיס של מרעום פגז שהוצא על ידי רופאים פלשתינאים מגופו של צעיר בן 19 שנפצע בפיצוץ, ונבדק על ידי ארגון Human Rights Watch. הוא הטיל ספק ברציפות המשמורת על הראיה, וטען שכל אחד יכול לקחת רסיס ולטבול אותו בדמו של הפצוע. הוא גם פקפק בהחלטתם של רופאים פלשתינאים להוציא רסיס מגופו של הפצוע שהועבר בשלב מאוחר יותר לישראל, ואמר שהוא מניח שהדבר נעשה כדי "להעלים ראיות" שהיו עשויות לתמוך בגרסת צה"ל.

לדברי גרלאסקו, "אם להאמין להאשמות שמשמיעה ישראל על בידוי ראיות, פירוש הדבר שפלשתינאים רבים השתתפו בקנוניה רחבת היקף ומיידית לזייף את הנתונים. הקושרים - עדי ראיה, נפגעים, צוותי רפואה וצוותי סילוק פצצות - היו צריכים לסלף את עדותם, לשנות רישומים דיגיטליים ורישומים בכתב-יד, ולטבול רסיס בדמו של הפצוע. קשה מאוד להאמין שניתן היה לארגן קנוניה עצומה כזו במהירות גדולה כל כך".

במהלך הפגישה בת השעתיים וחצי עם האלוף כליפי, הסכים צה"ל עם ארגון Human Rights Watch שקיימת אפשרות כי פיצוץ של פגז נפל של תותחי 155 מ"מ שנורה בשעה מוקדמת יותר באותו יום, הוא שגרם לפציעות הקטלניות. צה"ל ירה יותר מ-80 פגזי 155 מ"מ לאזור החוף בבוקר של יום התקרית. הנפילה על החול יכולה להגביר את הסבירות של תקלה במרעום, שגרמה לפגז נפל שנוטר מוטל בחול, מועד לפיצוץ. ייתכן שפגז הנפל התפוצץ כתוצאה מההפגזה בין השעות 31: 4 ל-4: 50 אחה"צ, או כתוצאה מתנועת האנשים בחוף בשעות אחה"צ של אותו יום.

מאז נסיגת ישראל מרצועת עזה בספטמבר 2005 ירה צה"ל יותר מ-7,700 פגזים לעבר צפון הרצועה, וגרם ליצירתה של בעיית תחמושת שלא התפוצצה באזורים מיושבים בצפיפות.